



Vlaams  
Parlement

vergadering **C3 – WON1**  
zittingsjaar 2010-2011

## Handelingen

### **Commissievergadering**

Commissie voor Woonbeleid, Stedelijk Beleid en Energie

van 30 september 2010

## INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Griet Coppé tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over het uitblijven van de richtlijnen omtrent de huurprijsberekening in de sociale huisvesting - 2465 (2009-2010)	3
Vraag om uitleg van mevrouw Liesbeth Homans tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de ombudsfunctie voor de energiemarkt - 2294 (2009-2010)	5
Vraag om uitleg van mevrouw Liesbeth Homans tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de evaluatie van het Overdrachtenbesluit - 2309 (2009-2010)	8
Vraag om uitleg van mevrouw Liesbeth Homans tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over het vermeende misbruik met zonnepanelen - 2410 (2009-2010)	9
Vraag om uitleg van mevrouw Liesbeth Homans tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over een definitieve oplossing voor aardgasafnemers met een budgetmeter die tijdens de wintermaanden afgesloten dreigen te worden - 2417 (2009-2010)	11

■

**Voorzitter: de heer Jan Penris**

**Vraag om uitleg van mevrouw Griet Coppé tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over het uitblijven van de richtlijnen omtrent de huurprijsberekening in de sociale huisvesting - 2465 (2009-2010)**

**De voorzitter:** Mevrouw Coppé heeft het woord.

**Mevrouw Griet Coppé:** Voorzitter, minister, collega's, vanaf 1 januari 2011 treedt de nieuwe huurprijsberekening volledig in werking. Tot dan geldt een overgangperiode. Waar in 2008 nog 1/59 van het jaarinkomen als referentie gold, zou dit geleidelijk aan zakken tot 1/55 volgens het Socialehuurbesluit, artikel 70.

De beleidsnota Wonen 2009-2014 vermeldt de intentie deze verandering nauwkeurig op te volgen en te evalueren. In het najaar van 2009 zou reeds een vergelijkende analyse plaatsgevonden hebben. De nieuwe regeling zou op scherp worden gesteld.

Indien die afspraak uit vorige legislatuur zou worden gehonoreerd, moet deze aanpassing per 1 januari worden doorgevoerd. De individuele huurprijsberekening door de sociale huisvestingsmaatschappijen (SHM's) neemt organisatorisch wat tijd in beslag. Het is intussen bijna oktober. Momenteel blijft de verwachte rondzendbrief van de minister uit. Omdat deze coördinatie en richtlijnen afwezig zijn, kunnen SHM's de administratieve voorbereidingen niet aanvatten. Ze blijven dus in onzekerheid.

Minister, wat zijn de resultaten van de evaluatie van het nieuwe systeem die werd gehouden in het najaar van 2009 door uw voorganger, voormalig minister Keulen? Hoe evalueert u de werking van het systeem gedurende de overgangperiode? Zit de timing op schema? De huurprijs mocht per jaar niet buitensporig stijgen. Is deze doelstelling bereikt? Welke conclusie trekt u hieruit voor de nieuwe huurprijsberekening na afloop van de overgangperiode? Welke oorzaak ligt aan de basis van het uitblijven van de richtlijnen voor de huurprijsberekening? Welke formule wilt u gebruiken voor de huurprijsberekening vanaf 1 januari 2011? Wanneer zullen de SHM's hierover richtlijnen ontvangen zodat ze met de voorbereidingen kunnen starten?

**De voorzitter:** Minister Van den Bossche heeft het woord.

**Minister Freya Van den Bossche:** Voorzitter, in het jaar 2008 blijkt de huurprijs met 5,3 percent te zijn gestegen, van gemiddeld 245 euro in 2007 naar 258 euro in 2008. In 2009 is de prijs relatief stabiel gebleven: gemiddeld 256 euro. Het is dus ongeveer hetzelfde gebleven. Volgens schattingen voor 2010 zouden er dit jaar ook niet veel schommelingen geweest zijn. Het gemiddelde zou opnieuw 258 euro zijn. Het gaat om actuele bedragen die geïndexeerd zijn volgens de gezondheidsindex.

Het feit dat er weinig beweging was in de gemiddelde huurprijs, mag niet verbergen dat er op het niveau van de individuele SHM's en van de individuele huurders wel degelijk grote verschuivingen hebben plaatsgevonden. Het valt op dat SHM's met huurders met een gemiddeld lager inkomen, veelal dalende huurprijzen hebben gekend en omgekeerd. Het is natuurlijk niet onlogisch omdat de huurprijs nu sterker gebonden is aan de marktwaarde van de woning, niet meer aan een door de SHM zelf nogal vrij in te vullen basishuur. Die vrijheid heeft vroeger aan maatschappijen de mogelijkheid gegeven om de basishuur, eerder dan op basis van de marktwaarde, een beetje aan te passen aan de mogelijkheden van de huisvestingsmaatschappij en aan het publiek. Er was een grote marge om zelf de basishuur te bepalen. Die marge is weg, waardoor er vrij grote schommelingen zijn. Omgekeerd waren er ook maatschappijen met hoge basishuurprijzen die het moeilijk hadden om financieel te overleven. Er zijn vrij grote verschillen.

De bedoeling van het nieuwe systeem van huurprijsberekening, in combinatie natuurlijk met de gewestelijke sociale correctie (GSC), was om dat effect weg te werken en om voor de huurder te neutraliseren of zijn maatschappij er al dan niet goed voor staat.

Het is duidelijk dat er voor een aantal huurders sterke evoluties zijn geweest. Het gemiddelde is stabiel gebleven, maar de prijzen hebben neerwaartse en opwaartse evoluties gekend. Alleen in 2008 waren er buitensporige prijsstijgingen. Het geheel van de huurprijzen blijkt onder controle te zijn. Die timing zit dus op schema.

Het probleem is dat ik nog niet veel conclusies kan trekken zonder ook de financiële gevolgen van die conclusies te kunnen inschatten. De huurinkomsten blijven globaal gelijk, maar er zijn een aantal specifieke evoluties. Het is zo dat in SHM's met een relatief armer huurderspubliek de huurinkomsten dalen, en dat is ook logisch. Dit wordt ook bevestigd door het feit dat de GSC bijzonder stijgt.

De essentie van het antwoord op uw vraag is dat ik goed zal moeten inschatten hoe de huurprijzen moeten worden aangepast en of we dat volgend jaar al kunnen doen. Die beslissing moet volgende week worden genomen, want begin oktober moet dit worden gecommuniceerd aan de SHM's, anders wordt het voor hen onhaalbaar. De optie is dus: ofwel verlenging met een jaar ofwel aanpassing. Vooraleer ik durf aan te passen, moet ik exact de gevolgen voor de GSC kunnen inschatten. Het moet ook een haalbare kaart blijven voor de overheid, evenals voor de huurder en de SHM's.

We zijn nu bezig met de verwerking van de gegevens en de bespreking ervan in een interkabinettenwerkgroep. We hebben beloofd om begin volgende week af te ronden. Dan kunnen we de conclusies trekken. Ofwel verlengen we voor een jaar en intussen zorgen we dat het systeem goed op punt staat en dat we de exacte financiële impact kennen voor de huurder, voor de SHM en voor de begroting. Ofwel passen we het al aan en geven we begin oktober dat signaal door aan de SHM's. Over een paar dagen kunnen we de knoop dus doorhakken.

**De voorzitter:** Mevrouw Coppé heeft het woord.

**Mevrouw Griet Coppé:** Minister, ik dank u voor uw antwoord. Zoals u zelf zei, zou het voor mij natuurlijk interessant zijn om uw antwoord te krijgen. Het is immers niet evident om dit alles auditief te volgen.

Het belangrijkste dat ik onthoud, is dat de gemiddelde huurprijs dan toch 258 euro bedraagt. Dat verschilt natuurlijk van streek tot streek, en naargelang er sprake is van minder kapitaalkrachtige huurders of van mensen die een hogere huur kunnen betalen. Mijn ervaring leert me echter dat steeds meer minder kapitaalkrachtige mensen huren bij een sociale huisvestingsmaatschappij, wat uiteindelijk ook wel de doelstelling moet zijn. In mijn maatschappij, de maatschappij die ik volg, zien we dat de huurprijzen sowieso reeds dalen. De inkomsten voor de sociale huisvestingsmaatschappij dalen dus, omdat minder kapitaalkrachtige mensen huren.

Niet onbelangrijk is dat er ten laatste volgende week een beslissing moet zijn. Dat begrijpt u. Anders is het organisatorisch niet meer haalbaar, niet alleen voor de maatschappij, maar ook voor de huurder. Mocht de huur plots dan toch wat stijgen, dan is het natuurlijk ook interessant dat de huurder dat weet, zodat hij weet waaraan hij financieel toe is. Het is onze plicht als maatschappij om dat zo snel mogelijk te kunnen meedelen.

Ik zou dus graag op de hoogte worden gehouden van deze beslissing. Ik weet niet of die hier aan de commissieleden kan worden meegedeeld, zodat iedereen weet wat de uiteindelijke beslissing is. Tot op heden heb ik immers nog altijd niet het correcte antwoord.

**Minister Freya Van den Bossche:** Voorzitter, ik weet niet wat het gebruik is in deze commissie. Ik weet niet op welke manier deze commissie graag werkt. Er zijn twee mogelijkheden. Ofwel komt dat volgende week nogmaals op de agenda, en dan vertel ik u

dan alles. Ofwel stuur ik per e-mail een soort nota naar de commissieleden, zodra er duidelijkheid over bestaat.

**De voorzitter:** Ik stel voor dat u dat laatste doet: dat u een nota stuurt naar onze secretaris, die ze dan kan doormailen naar de leden. Mochten er dan nog vragen zijn wat die nota betreft, dan kan eenieder een bijkomend initiatief nemen.

Het incident is gesloten.

■

**Vraag om uitleg van mevrouw Liesbeth Homans tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de ombudsfunctie voor de energiemarkt - 2294 (2009-2010)**

**De voorzitter:** Mevrouw Homans heeft het woord.

**Mevrouw Liesbeth Homans:** Voorzitter, mijn excuses omdat ik te laat ben, maar mijn voorbeeldige gedrag van de voorbije jaren maakt dat alles wel goed, denk ik.

Ik begrijp dat u het vorige week wat vervelend vond dat ik alsnog had gevraagd twee vragen uit te stellen. Ik dank u omdat u dat toch hebt gedaan en ik zal daar absoluut geen gewoonte van maken.

Minister, mijn vraag gaat over de federale ombudsfunctie voor de energiemarkt. Die is begin dit jaar in werking getreden. Er is heel wat werk aan geweest, en dat heeft ook heel wat voeten in de aarde gehad. Nu blijkt er nog steeds geen Franstalige ombudsman te zijn gevonden. Het zou kunnen dat die er momenteel wel is, maar mijn vraag dateert van net voor het reces. Ik heb het gisteren nog proberen te verifiëren, maar dat bleek niet het geval te zijn. Misschien hebt u andere informatie. Dat is eigenlijk niet echt de essentie van mijn vraag.

De federale ombudsdienst wordt geconfronteerd met een heel groot aantal klachten. Het probleem is dat veel van die klachten die daar terechtkomen, eigenlijk niet echt iets te maken hebben met federale materie, en worden doorgestuurd naar de gewestelijke beleidsniveaus. Een goede samenwerking tussen onze overheid en de federale is dus raadzaam, ook wat het sturen van die ombudsdienst betreft. Hoe verloopt die samenwerking momenteel? Hebt u de voorbije maanden, zoals gepland, overleg gehad met uw federale collega? Ik geef toe dat we ons enigszins in een rare situatie bevinden om daar vragen over te stellen, maar wij pretenderen altijd dat de Vlaamse overheid goed bestuurt, en het is niet omdat het aan de overkant van de straat niet lukt, dat wij het niet moeten doen. Ik weet dat de mogelijkheden van een regering van lopende zaken beperkt zijn, maar vind dat overleg misschien wel zou moeten kunnen, om toch een aantal wantoestanden die ook een impact hebben op Vlaams niveau, te kunnen aanpakken.

Minister, ik pleit hier nogmaals voor homogene bevoegdheidspakketten. Vooralsnog zitten mijn partij en de uwe mee aan de onderhandelingstafel. Ik neem aan dat we er allebei echt wel overtuigd van kunnen zijn dat we blijven ijveren voor het overhevelen van heel het energiepakket. Ik ben me er echter ook van bewust dat we in deze commissie dat probleem niet zullen oplossen.

Veel klachten bij de federale ombudsdienst gaan over de dienstverlening van de leveranciers. U hebt al eens een monitoring ter zake aangekondigd. Hebt u daar al resultaten van? U hebt ook gesteld dat het de bedoeling is die resultaten te verwerken in de webstek van de Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG), waarop een leveranciersvergelijking staat. U hebt aangekondigd dat u die resultaten eventueel daarbij zou kunnen gebruiken. Hebt u dat al onderzocht? Wat is de stand van zaken?

**De voorzitter:** Mevrouw De Wachter heeft het woord.

**Mevrouw Else De Wachter:** Voorzitter, minister, geachte leden, ik wil me daar toch even bij aansluiten. Ik heb daar goede redenen voor, op basis van zeer recente ervaringen. De federale ombudsdienst is inderdaad een oud zeer. We kaarten dat ook hier al jaren aan. Al jaren vragen we wanneer die eindelijk goed zal werken. Nu hebben we die federale ombudsdienst. Minister, ik wil het volgende opmerken in deze commissie Energie. U neemt heel wat maatregelen in het kader van rationeel energiegebruik, opdat mensen hun woningen kunnen verbeteren om daaraan tegemoet komen. Nu blijkt dat de rekening soms een signaal kan geven dat er iets fout loopt, dat er een probleem is qua energiegebruik. Ik heb de indruk dat leveranciers daar heel inventief en creatief mee omgaan. We hebben het probleem gekend van de tussentijdse facturen. Mensen kunnen bellen om eventueel het bedrag aan te passen. In het verleden hebben we de ervaring gehad dat de computerstem dan zei dat men niet zo laag kon gaan. Dat is ook wel een probleem ten aanzien van de energiearmoede. Voor mensen die in armoede leven, kan dat wel een probleem zijn. Dat was in het verleden het geval.

Ik heb nu zeer recent meegemaakt dat men blijkbaar geen eindafrekening heeft gestuurd vorig jaar. Mensen denken daar dan plots aan en vragen zich af of ze die misschien over het hoofd hebben gezien. Het blijkt echter dat men bezig is de eindfactuur op te maken voor de voorbije 2 jaren. Dat betekent dat sommige mensen wel eens voor een verrassing zouden kunnen komen te staan de komende maanden wat betreft de factuur die ze zullen ontvangen.

De uitleg die men geeft, is: wij zijn degenen die de facturen naar u opsturen, niet degenen die de meterstand komen opnemen. Het probleem is blijkbaar dat men om de 2 jaar enerzijds naar huis komt of anderzijds het zelf met een kaart kan invullen. De jaren dat men aan huis komt om de stand op te nemen, en men dan niet thuis is, heeft men pech. Dan wacht men weer 2 jaar om de factuur op te sturen. Minister, hebt u daar weet van? Het is niet onbelangrijk in de komende periode om dat op te vangen.

**De voorzitter:** Minister Van den Bossche heeft het woord.

**Minister Freya Van den Bossche:** Mevrouw Homans, er zijn al redelijk wat gesprekken geweest tussen de VREG, mijn kabinet en de Federale Ombudsdienst voor Energie om de samenwerking tussen de VREG en de ombudsdienst te bespreken. Vandaag is er trouwens alweer een gesprek gepland. Die contacten lopen heel vlot. Dat heeft misschien ook te maken met de personen die dat zelf als een positief gegeven ervaren. Structuren zijn vaak afhankelijk van de personen die ze bevolken. Ik heb de indruk dat men een zeer goede poging doet om dat vlot te laten verlopen.

De ombudsdienst bijvoorbeeld behandelt de klachten, niet de vragen. Heel spontaan worden de vragen doorgestuurd naar de VREG. De ombudsdienst behandelt ook veel klachten met een gemengd karakter, waarvan sommige dingen federale bevoegdheden zijn. Ze krijgen vooral vragen over alles wat consumentenrecht aangaat. U verwijst ook naar facturen enzovoort. Soms zijn delen daarvan, zoals het ogenblik waarop die meterstanden worden afgelezen, weliswaar Vlaams en hebben wij een impact op het probleem dat moet worden afgehandeld. Bijna altijd zijn het echter gemengde klachten en als ze niet gemengd zijn, zijn het voornamelijk klachten die betrekking hebben op de federale bevoegdheden zoals de wet op de handelspraktijken. De code-Van den Bossche is ook afgesproken voor de sector en wordt niet altijd gerespecteerd. Daarover gaan veel vragen en klachten. Dat wordt vrij goed tussen de twee instanties geregeld.

Zowel de VREG als de Ombudsdienst gaan een rapporteringssysteem opzetten zodat de ombudsdienst een globaal beeld heeft van alle klachten in België en de VREG een globaal beeld van alle klachten in Vlaanderen. Op die manier kan men korter op de bal spelen. Als er iets fout loopt, kunnen we veel sneller signalen oppikken en er iets mee doen omdat we de statistieken zullen zien. Dat is waardevolle informatie voor ons.

U zegt dat we vooralsnog aan de onderhandelingstafel zitten. Dat ‘vooralsnog’ verontrust me een beetje aangezien we voor energie toch mooie dingen zouden kunnen doen. Ik sta

natuurlijk nog altijd achter de Octopusnota. Voor energie kunnen er heel wat interessante bevoegdheden worden overgeheveld.

Voor de ombudsdienst zijn er goede argumenten om te stellen dat er een moet zijn op federaal niveau gezien de vele klachten die te maken hebben met consumentenrecht. Dat doet geen afbreuk aan het feit dat ik graag zou hebben dat er veel bevoegdheden inzake energie overkomen naar Vlaanderen. Zolang dat niet gebeurt, moeten we zorgen dat de samenwerking tussen de VREG en de ombudsdienst zeer goed verloopt.

De leveranciersmonitoring is voorzien in de jaarplanning van de VREG voor 2010. Dit jaar wordt dat dus nog opgestart. Ik heb de VREG gevraagd om, zodra ze er een zicht op heeft, mij een overzicht te bezorgen van de indicatoren die specifiek zouden worden opgevolgd, hoe ze de gegevens die ze zullen opvragen, gaan verwerken, hoe we die resultaten gaan bekendmaken aan de Vlamingen en op welke manier we ervoor gaan zorgen dat ze daar rekening mee kunnen houden bij het kiezen van hun leverancier. Het staat in de jaarplanning, en wij hebben hen er nog eens aan herinnerd dat het zeker moet gebeuren. In 2010 nog zullen we daar een compleet zicht op hebben.

U zult dan niet alleen inhoudelijk weten wat wij gaan doen, maar ook wat de exacte planning en timing is van het operationeel worden van de leveranciersmonitoring. Ik verwacht daar eind dit jaar een globaal rapport over van de VREG.

Mevrouw De Wachter, wat u zegt, wil ik even laten onderzoeken door de VREG. Het klopt dat als mensen te lang moeten wachten op een afrekening en als ze moeten bijbetalen, dat een groot probleem is. U zegt dat het soms ook een probleem is dat men het bedrag niet naar beneden kan halen. Dat is waar, maar dat is niet het grootste probleem, want op een dag krijgt men geld terug en vanaf dan wordt het bedrag wel naar beneden aangepast. Ik begrijp het probleem voor mensen met een krap budget, maar dat is een minder groot probleem dan mensen die te weinig betalen en een lange periode daarin niet worden gecorrigeerd en dan plots een groot bedrag moeten opleggen, omdat de gezinssamenstelling is gewijzigd of omdat de energieprijzen plots en oncontroleerbaar de pan uit swingen.

Ik zal de VREG vragen wat zij ons aanraadt. We moeten beducht zijn voor een eventuele kostendrijvende factor als het vaker laten opnemen van de meterstanden. Ik wil eerst zien wat de impact daarvan zou zijn op de kosten. Het is zeker een aspect dat we zullen moeten onderzoeken.

**De voorzitter:** Mevrouw Homans heeft het woord.

**Mevrouw Liesbeth Homans:** Minister, ik dank u voor uw antwoord. Mijn “vooralsnog samen aan de onderhandelingstafel zitten” sloeg eigenlijk op het feit dat ik de laatste tijd echt wel heb geleerd dat er geen zekerheden zijn in de politiek. Ik ben ervan overtuigd dat wat dat betreft, we wel degelijk bondgenoten zijn.

**De voorzitter:** Mevrouw De Wachter heeft het woord.

**Mevrouw Else De Wachter:** Minister, ik heb een suggestie: het lijkt me logisch dat iemand die langskomt om de meterstand op te nemen en constateert dat de mensen niet thuis zijn, een kaartje in de bus steekt. Dat lijkt me een mogelijkheid, want 2 jaar is toch wel heel lang om te moeten vaststellen dat je meer moet betalen.

**Minister Freya Van den Bossche:** Dat gebeurt ook wel, maar de essentie van uw probleem blijft. We zullen het laten onderzoeken.

**De voorzitter:** Het incident is gesloten.

■

**Vraag om uitleg van mevrouw Liesbeth Homans tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de evaluatie van het Overdrachtenbesluit - 2309 (2009-2010)**

**De voorzitter:** Mevrouw Homans heeft het woord.

**Mevrouw Liesbeth Homans:** Minister, op 28 januari, toen u nog in welverdiend zwangerschapsverlof was, heb ik deze vraag gesteld aan minister Lieten. Die vraag ging over een concreet probleem in Tervuren met een huisvestingsmaatschappij, over de verkoop van sociale woningen en de gebruikte toewijzingsvoorwaarden. Het kwam erop neer dat als je de band met een gemeente of met een aangrenzende gemeente kon aantonen, dat je dan steeg in de opvolgingsrang. In de Vlaamse Rand levert dat natuurlijk wel een aantal effecten op die misschien niet gewenst zijn.

Minister Lieten heeft toen gesuggereerd om in het Overdrachtenbesluit een kleine aanpassing te doen. De formulering “aangrenzende gemeenten” zou kunnen worden aangepast tot “aangrenzende gemeenten binnen het Vlaamse Gewest”.

We zijn nu 9 maanden later. Is die bijsturing intussen gebeurd? Bent u intussen nagegaan of die bijsturing aangewezen is? Gaat u met andere woorden akkoord met wat minister Lieten heeft gesuggereerd? Zo ja, hoe zal de bijsturing eruitzien? Minister Lieten is in haar antwoord ook heel kort ingegaan op het feit dat er overleg nodig was met haar collega die bevoegd is voor de Vlaamse Rand. Is dat intussen gebeurd? Wanneer is de algemene evaluatie van het Overdrachtenbesluit gepland?

**De voorzitter:** Minister Van den Bossche heeft het woord.

**Minister Freya Van den Bossche:** Eerst wat de timing betreft: deze zomer werd een bevragingronde georganiseerd met betrekking tot het aanpassen van het Overdrachtenbesluit. De administratie heeft dat allemaal verwerkt. Over 2 weken krijg ik een rapport ter bespreking en kunnen wij allemaal nagaan welke aanpassingen nodig of wenselijk zouden zijn. Het is mijn bedoeling om eind 2010-begin 2011 met een afgewerkt voorstel tot aanpassing van al die aspecten naar de regering te kunnen gaan.

Intussen hebben we natuurlijk wel al onderzocht wat we zouden kunnen doen om het door u geschetste euvel te verhelpen. Gezien de recente ontwikkelingen in Nederland, waar men geprobeerd heeft om een gelijkaardige oplossing te installeren maar waarbij men op verzet van Europa is gestuit, denk ik dat de veiligste formulering “behorende tot het werkgebied van de sociale huisvestingsmaatschappij” zou kunnen zijn.

U moet eens nadenken over welk specifiek probleem het gaat en of deze oplossing daar een antwoord op biedt. Wij denken dat dat in bijna alle gevallen zo is. Het is minder sluitend dan de formulering “behorend tot het Vlaamse Gewest”. Maar in Nederland is men op verzet van Europa gestuit en heeft men dat toch aan bijzonder strikte voorwaarden moeten koppelen. Daarom denk ik dat “behorende tot het werkgebied van de sociale huisvestingsmaatschappij” de meest werkbare oplossing zou kunnen zijn.

De evaluatie is gebeurd. De verwerking ervan en de politieke oplossingen worden pas in de volgende maanden besproken. Neem gerust uw tijd om erover na te denken of deze suggestie wel of niet een oplossing biedt voor de door u aangehaalde thematiek. Ons lijkt het het dichtst te komen bij een werkelijke oplossing, een die ook haalbaar is gezien alle vigerende wetgevingen en regels, ook die van Europa.

**Mevrouw Liesbeth Homans:** Ik heb die suggestie toen gedaan. Dat blijkt uit het verslag van die commissievergadering. Minister Lieten heeft toen geantwoord dat dat absoluut niet mogelijk was. Zij heeft toen zelf gesuggereerd om het Overdrachtenbesluit aan te passen. Wij zullen die discussie misschien later nog voeren.

**Minister Freya Van den Bossche:** Wij moeten daarvoor het Overdrachtenbesluit aanpassen.



**Mevrouw Liesbeth Homans:** Minister Lieten heeft toen de formulering “behorend tot het Vlaamse Gewest” gesuggereerd.

**Minister Freya Van den Bossche:** Wij hebben het verslag hier ook bij. Ik denk dat mevrouw Heeren de suggestie heeft gedaan en dat minister Lieten eerder positief heeft geantwoord op die suggestie. Maar uit onderzoek over de situatie in Nederland blijkt dat we beter een andere formulering zouden aanhouden. Essentieel is dat we het oplossen op een werkbare manier zodat we het weer niet na korte tijd moeten afschaffen omdat het niet mag.

**De voorzitter:** Het incident is gesloten.

■

**Vraag om uitleg van mevrouw Liesbeth Homans tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over het vermeende misbruik met zonnepanelen - 2410 (2009-2010)**

**De voorzitter:** Mevrouw Homans heeft het woord.

**Mevrouw Liesbeth Homans:** Voorzitter, ik ben blij dat u mijn titel correct hebt afgelezen want ik heb het inderdaad over het ‘vermeende’ misbruik. Je moet hier altijd voorzichtig zijn met wat je zegt.

Eind juli deed de Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG) melding van vermeende fraude bij de ingebruikname van zonnepanelen. Installateurs zouden geknoeid hebben met de datum van ingebruikname om zo alsnog aanspraak te kunnen maken op de hogere overheidspremies. U weet zeer goed dat vanaf 1 januari 2010 de steun voor de groenestroomcertificaten is gedaald van 450 naar 350 euro. Die vermeende fraude zou daarop zijn toegespitst. Zonnepanelen mogen echter pas in dienst worden genomen na het bezoek van een keurder. Door de stormloop – wij hebben het er in de commissie al over gehad, dat die stormloop er echt wel was, maar dan wel op een wettelijke manier – werden bepaalde keurders overbelast. Een aantal installateurs zouden toch nog bestellingen hebben aangenomen – in sommige gevallen tegen een hogere prijs – en de datum van ingebruikname hebben vervalst. De VREG kwam uit op het misbruik na klachten van klanten van zonne-energie-installateurs.

Minister, werd u ondertussen op de hoogte gebracht van de vermeende fraudepraktijken, hetzij door de keuringsdiensten, door de VREG of door anderen? Zo ja, met welke gevolg? Hebt u ondertussen zicht op de omvang en impact van de vermeende fraude, zowel wat betreft de betrokken installateurs als op budgettair vlak? Als er inderdaad fraude is, dan zou die een behoorlijk budgettaire impact kunnen hebben. Is het wettelijk mogelijk en/of haalbaar om de mogelijk onrechtmatig toegekende groenestroomcertificaten terug te vorderen? Indien dat het geval is, welke stappen kunnen er dan ondernomen worden?

Hebt u zicht op de stijging van het aantal aanvragen voor groenestroomcertificaten de laatste maanden voor de wijziging in overheidssteun, dus voor januari 2010? In hoeveel gevallen is er sprake van een bewijs of vermoeden van misbruik? Er is sprake van een overbelasting van de keuringsinstellingen. In welke mate was dit het geval? Wat waren de gevolgen voor de werking van die instellingen? Hebt u hiervan signalen opgevangen? Hebt u ondertussen iets ondernomen om die overbelasting op te vangen en de gevolgen ervan tegen te gaan? In welke mate zijn de keuringsdiensten betrokken? Gaat het om actieve dan wel passieve betrokkenheid, indien die er al is? Wat zijn de gevolgen ingeval van betrokkenheid? Indien dat allemaal klopt, hoe denkt u dan dit soort misbruiken in de toekomst te vermijden?

**De voorzitter:** Minister Van den Bossche heeft het woord.

**Minister Freya Van den Bossche:** Eind juli heeft de VREG me op de hoogte gebracht van twee lopende gerechtelijke onderzoeken naar fraude met zonnepanelen. Eén handelt over

mogelijke fraude door een erkende keuringsinstantie. Een keuringsinstantie zou AREI-keuringsverslagen (Algemeen Reglement op de Elektrische Installaties) produceren en antideren zonder de installatie in kwestie bezocht te hebben. De distributienetbeheerder Infrac heeft daarover een klacht ingediend bij de gerechtelijke diensten.

Het ander onderzoek handelt over een installateur van zonnepanelen die zijn klanten zou hebben benadeeld. Er werden bijvoorbeeld andere panelen geplaatst dan beloofd, de minimumsteun van 450 euro werd onterecht beloofd enzovoort, en die klanten werden gevraagd een blanco aanvraagformulier te ondertekenen waarop een valse datum van indiening van de installatie werd ingevuld. Dat onderzoek is er gekomen op basis van klachten van klanten van deze installateur.

Aangezien de twee onderzoeken nog aan de gang zijn, kan ik nog geen uitspraken doen over de precieze omvang of de impact van de fraude. Ook over de schuldvraag kan ik nog niets zeggen. U hebt het zelf ook altijd over ‘vermeende’ fraude. Maar laat me duidelijk zijn: fraude met groenestroomcertificaten kan niet door de beugel en moet worden bestraft. Er zijn dan verschillende zaken die gebeuren. Het is aan het gerecht om zijn werk te doen. Wij spelen natuurlijk alles onmiddellijk en zonder dralen door als we onregelmatigheden vaststellen. Het gerecht straft op zijn manier.

Er zijn natuurlijk nog een aantal andere aspecten die we moeten bekijken. Als een erkende keuringsinstantie heeft gefraudeerd, vind ik het billijk dat die keurder zijn erkenning verliest. Dat is een federale bevoegdheid, maar ik zal er wel met aandrang op aandringen bij de federale overheid. Het lijkt me maar normaal dat de essentie van de taak erin bestaat iets te keuren. Als dat niet gebeurt, dan is men het niet waard keurder te zijn.

De VREG heeft de praktijken waarnaar het onderzoek loopt, gemeld aan de federale overheidsdienst die bevoegd is voor de accreditatie van de keurders. We zullen de zaak ook strikt opvolgen. Los daarvan zal de VREG erover waken dat voor installaties waarbij er gefraudeerd werd, geen onterechte vergoedingen worden gegeven voor hun groenestroomcertificaten. Als er geknoeid werd met de datum van ingebruikname, waardoor een groenestroomcertificaat bijvoorbeeld 450 euro zou opleveren in plaats van de 350 euro waarop men recht heeft, dan wordt dat veranderd.

Er blijft nog één belangrijke vraag over. Ik denk dat er op termijn een regelgevende ingreep gedaan zal moeten worden. Indien fraude bewezen is, zijn er onterecht uitbetaalde groenestroomcertificaten. Dan is het aan de netbeheerder om het bedrag geheel of gedeeltelijk terug te vorderen. Ook daar kan men juridisch beide aanvoeren. Ik zou zeggen dat het volledige bedrag onterecht ontvangen is. Het punt is echter dat de netbeheerder daarvoor ook weer naar het gerecht moet stappen. Dat valt onder het algemeen verbintenisrecht. We zouden de zaak echter ook administratief kunnen oplossen. Door een aanpassing in de regelgeving zouden we hun ook het recht kunnen geven om de zaak administratief af te handelen, waardoor ze niet naar het gerecht moeten stappen.

Afhankelijk van de resultaten van een dergelijk onderzoek naar fraude zou het wel een van de conclusies kunnen zijn dat we zorgen voor een eenvoudige administratieve manier om dat soort zaken te laten afhandelen door de distributienetbeheerders (DNB's), zodat zij na al die jaren niet ook weer eens naar het gerecht moeten stappen. Dat lijkt me niet wenselijk. In andere consumentenzaken werkt de federale economische inspectie bijvoorbeeld constant met administratieve sancties. Dat werkt zeer goed. Daar waar het mogelijk is, zouden we dat moeten invoeren. Ik zal vragen een voorstel van aanpassing van regelgeving te doen, zodat de terugvordering op een eenvoudigere manier kan gebeuren.

Wat u zegt, klopt natuurlijk. Er is inderdaad een absolute boom geweest van het aantal aanvragen net voor de datum dat het bedrag van het groenestroomcertificaat zou worden verlaagd. Ik heb daar ook cijfers over. Indien u dat wenst, kan ik ze u geven. Misschien moet er iets gebeuren bij de aanpassing. Ik heb alvast gevraagd om te laten onderzoeken of dat

technisch en informaticatechnisch haalbaar is. We moeten proberen de steun veeleer halfjaarlijks aan te passen, dan dat op één moment per jaar drastisch te doen. Als het bedrag geleidelijk daalt, telkens met enkele tientallen euro's, in plaats van onmiddellijk met 100 euro, dan zou men ervoor kunnen zorgen dat er minder druk wordt gelegd op zowel de installateurs, de leveranciers, de keurders als de consument, die vaststelt dat het een toch wel bijzonder groot verschil uitmaakt. Ik zou willen nagaan of we de sprongen in degressiviteit niet vaker kunnen hanteren, zodat het niet zo'n drama lijkt als de panelen een paar weken of maanden later worden geplaatst. Dat zou iets meer rust kunnen geven. We proberen het voorstel van aanpassing volgende week klaar te hebben voor die groenestroomcertificaten. Ik denk dat dat het voornaamste aandachtspunt is dat ik uit uw bezorgdheden kan afleiden.

**De voorzitter:** Het incident is gesloten.

■

**Vraag om uitleg van mevrouw Liesbeth Homans tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over een definitieve oplossing voor aardgasafnemers met een budgetmeter die tijdens de wintermaanden afgesloten dreigen te worden - 2417 (2009-2010)**

**De voorzitter:** Mevrouw Homans heeft het woord.

**Mevrouw Liesbeth Homans:** Voorzitter, minister, geachte leden, in deze commissie en ook in de plenaire vergadering hebben we al meermaals de discussie gevoerd over de problematiek van het afsluiten van de aardgastoevoer. Ik ben me ervan bewust dat u heel recent – vorige week – in samenspraak met minister Vandeurzen met een oplossing voor de dag bent gekomen. Op 24 september hebt u gezegd dat de OCMW's een minimumlevering zullen garanderen. Ik heb daar toch wat vragen bij. Ik vind deze problematiek echt ook wel schrijnend. De kwestie is niet dat ik dat geen goede oplossing vind, maar ik heb er toch een aantal bedenkingen bij.

U stelt dat een minimumlevering zal worden gegarandeerd door de OCMW's. Ik denk dat mijn vrees terecht is dat de OCMW's in bepaalde steden echt wel zullen worden overspoeld met aanvragen, ook al omdat dat via lokale adviescommissies (LAC's) verloopt. We hebben de werking van die LAC's ook al besproken. U hebt toen ook gezegd dat bepaalde LAC's echt wel overbevraagd zijn: voor hen is dat werk niet meer menselijk. Ik kom toevallig uit Antwerpen – ik kan er niets aan doen. In een stad als Antwerpen lijkt dat me echt wel het geval. Het OCMW wordt er echt letterlijk en figuurlijk met alle problemen van de wereld geconfronteerd, en ik denk dat de personeelsbezetting er gewoon niet op berekend is om dat er nog bij te kunnen nemen.

Als u stelt dat de minimumlevering wordt gegarandeerd door het OCMW, zou er dan geen soort preventieve campagne kunnen worden opgesteld, zodat er een soort verplichting bestaat om in de zomermaanden op te laden? Nu zou dat immers een pervers effect kunnen hebben. Mensen zouden de redenering kunnen hanteren dat ze nog altijd hun toevlucht kunnen nemen tot het OCMW. Misschien zou er niet echt sprake zijn van een verplichting, maar toch van een soort sensibiliseringscampagne, waarbij mensen die een budgetmeter hebben, worden aangemoedigd die minimaal op te laden in de zomermaanden, zodat ze 's winters voort kunnen. Als we gewoon zeggen dat wie die budgetmeter niet oplaadt, naar het OCMW kan, dan kan het bestaan van een budgetmeter ook wel enigszins ter discussie worden gesteld.

Bent u – indien nodig, en ik denk dat het voor sommige steden echt wel nodig is – bereid de OCMW's te ondersteunen om de nieuwe regelgeving efficiënt te kunnen uitvoeren? Ik ben me ervan bewust dat dit niet exclusief uw bevoegdheid is. Daarnet heb ik al mijn bezorgdheid geuit over de grote werklast die er echt wel bij zal komen. Dat geldt voor Antwerpen, maar ook voor andere steden. U bent zelf van Gent. Dat kan echt wel tot drama's leiden bij die

OCMW's. Dat is natuurlijk sterk afhankelijk van stad tot stad, maar ik uit hier echt wel een oprechte bezorgdheid.

Zullen de distributienetbeheerders het aantal afnemers met een budgetmeter die moeten worden geholpen door de LAC's of de OCMW's, ook aan uw departement bezorgen, zodat deze problematiek op de voet kan worden gevolgd? Ik weet dat er niet kan worden verplicht, maar misschien kan er worden aangemoedigd. Op welke manier kan dat? Ik vind het toch wel nodig dat mensen die steun krijgen van de gemeenschap – en soms kunnen ze niet anders, daarvan ben ik me bewust – op een of andere manier zouden worden aangemoedigd om in de zomermaanden ook een kleine inspanning te doen.

**De voorzitter:** Mevrouw Vogels heeft het woord.

**Mevrouw Mieke Vogels:** Voorzitter, deze vraag is natuurlijk bijzonder actueel. Vorige vrijdag heeft de regering immers plots, een klein beetje als een dief in de nacht, een beslissing genomen, terwijl er eigenlijk nog allerlei horizontaal overleg plaatsvond, onder meer met de armoedeverenigingen. Misschien had een en ander te maken met een actie die maandag in het parlement zou plaatsvinden. *(Opmerkingen van minister Freya Van den Bossche)*

U wist dat niet? Dan is het louter toeval. Ik heb toch wel wat vragen bij het genomen besluit. Zo is de methodiek van het besluit de volgende: niet de netbeheerder is verantwoordelijk voor de minimumlevering, zoals dat wel het geval was voor elektriciteit. Het is eigenlijk geen socialedienstverplichting. Natuurlijk is er de 70 percent die de netbeheerder na de winter moet terugstorten aan het OCMW, maar voor de rest is het eigenlijk vooral een welzijnsbesluit. Het is de welzijnssector die eigenlijk de minimumlevering van aardgas zal moeten garanderen.

Minister, in het voorjaar van 2009 is er het besluit gekomen met betrekking tot de schuldafbouw. In het kader daarvan werd al aan de netbeheerders gevraagd de adressen van mensen die hun aardgasbudgetmeter niet opladen, door te geven aan de LAC's. In de persmededeling naar aanleiding van het besluit van vorige vrijdag stond te lezen dat het de netbeheerder is die adressen doorgeeft aan de LAC's, maar in uw besluit zelf lees ik dat het de betrokkene zelf is die naar het OCMW moet stappen. *(Opmerkingen van minister Freya Van den Bossche)*

Maar dat is natuurlijk niet duidelijk. Het is niet duidelijk wie dan het initiatief moet nemen. Ik kan me daar iets bij voorstellen. Voor de LAC's doorhebben...

**De voorzitter:** Kunt u afronden? U hebt de spreekduur van 2 minuten al overschreden.

**Mevrouw Mieke Vogels:** Ik zal heel snel mijn vragen stellen.

Als iemand een aardgasbudgetmeter krijgt, wordt hij dan geïnformeerd over de mogelijkheid naar het OCMW te stappen? Wie zal die informatie verstrekken? Is dat de netbeheerder, of moeten de OCMW's dat doen? Er is alleen in een minimumlevering voorzien voor de wintermaanden. Waarom? Het is vooral in de steden dat mensen hun huis verwarmen met gas, maar ook gas gebruiken om warm water te hebben en koken met gas. In het licht van de hygiëne en de leefbaarheid moeten mensen ook in de zomer, de herfst of de lente kunnen beschikken over warm water en gas om te koken.

Ik sluit me aan bij mevrouw Homans als het gaat over een sociaal onderzoek binnen 7 dagen: dat is echt onhaalbaar. Zelf heb ik een aantal jaar in het LAC van Antwerpen gezeten. Dat zijn 100 dossiers per week. Heel wat van die dossiers zijn nieuw. Er zijn geen sociale onderzoeken mogelijk. Er is een tekort aan sociale werkers bij het OCMW om dat allemaal te doen. Het OCMW kan na de winter tot 70 percent van de kosten recupereren bij de netbeheerder. Waarom maar 70 percent en geen 100 percent? Zullen de mensen zelf dan 70 of 100 percent moeten terugbetalen van het aardgas dat ze hebben gekregen?

Mevrouw Homans, er zijn echt wel mensen die zich in diepe armoede bevinden. Als ze in de winter een schuld opbouwen en die in de zomer moeten afbetalen, kunnen ze ook nog eens

niet sparen voor de volgende winter. Ze hebben dus een structureel probleem. Ze zouden schuldbemiddeling moeten krijgen, maar daarvoor heeft het OCMW geen tijd.

**De voorzitter:** De heer de Kort heeft het woord.

**De heer Dirk de Kort:** Minister, mijn enige vraag is de volgende: is er toch geen gebrek aan overleg vooraf met de OCMW's geweest? De problemen die nu worden aangekaart, zouden er volgens mij niet zijn geweest als er overleg had plaatsgevonden met de OCMW's.

**De voorzitter:** Minister Van den Bossche heeft het woord.

**Minister Freya Van den Bossche:** Ik ga eerst even in op de regels met betrekking tot schuldafbouw en de automatische verwittiging van de OCMW's wanneer gezinnen dreigen te worden afgesloten. Het belangrijkste doel is natuurlijk het voorkomen en proactiever aanpakken van de opbouw van energieschulden, die een groeiend probleem vormen. We zullen het gewoon veel sneller zien: als ze niet meer opladen, komt er een alarmsignaal. De mensen krijgen de kans om te reageren, als de distributienetbeheerder ziet dat ze niet meer opladen en vraagt of dat toevallig is, omdat ze op reis zijn, dan wel of ze een probleem hebben. Als mensen niet reageren, worden die gegevens inderdaad doorgespeeld aan het OCMW. Het staat daarnaast mensen ook vrij om zelf naar het OCMW te stappen en te zeggen dat ze in de problemen geraken. De twee gebeuren naast elkaar.

Om een eerlijke analyse te maken, moeten we vergelijken met de bestaande toestand. Vandaag is het zo dat wanneer de schulden voor aardgasgebruik hoog oplopen, de netbeheerder zich richt tot de LAC met de vraag tot afsluiting. In de huidige regeling wordt er in principe niet meer afgesloten. De klanten die overmatige schulden opbouwen, krijgen een budgetmeter.

In plaats van voorwaarden voor heraansluiting, die vroeger werden opgelegd, wordt als standaard situatie een schuldafbouw van 5 euro per week in een budgetmeter geprogrammeerd tenzij men een andere regeling treft met de netbeheerder. Men kan natuurlijk ook meer afbetalen, maar dit is een minimum. Enkel dossiers waar er grote historische schulden zijn, dat betekent groter dan 750 euro voor gas of groter dan 1000 euro voor gas gecombineerd met elektriciteit, wordt er nog een beroep gedaan op de LAC. Het gaat om ongeveer 15 procent van de dossiers die bij de LAC passeren.

We gaan er ook van uit dat dergelijke zware schulddossiers steeds minder zullen voorkomen naarmate het systeem van snel verwittigen bij het niet opladen van de budgetmeter operationeel wordt. In principe gaan we er immers veel sneller bij zijn. Waar mensen vroeger facturen en aanmaningen konden laten liggen zodat het facturen van maanden werden, zullen we nu onmiddellijk worden verwittigd bij de eerste keer dat men niet oplaadt. De hele grote facturen en hoge schuldbedragen zullen in principe ten opzichte van het totaal aantal klanten in aantal moeten verminderen, tenminste wat aardgas- en elektriciteitsschulden betreft. Dat zou de LAC's moeten toelaten zich te concentreren op de moeilijkste dossiers om een focusverschuiving te doen naar energiearmoede. Ik ben het met u allen eens dat daar vaak een andere armoedeproblematiek achter schuilgaat.

Voor een groot deel zullen er klanten al bekend zijn bij de OCMW's, maar er is ook verborgen armoede, dat weten we allemaal. Je moet maar eens rondvragen op de school van je eigen kinderen bijvoorbeeld. Dan hoor je dat er veel ouders zijn van wie niemand het zou denken, maar die ook moeilijkheden hebben om de schoolreis van hun kinderen te betalen. Armoede is veel verspreider dan men zou denken, en zeker energiearmoede, want die zie je niet. Het is goed dat die mensen in contact worden gebracht met het OCMW, namelijk mensen voor wie de drempel psychologisch helaas nog te hoog is om er zelf naartoe te stappen en die hulpvraag te stellen, maar voor wie het wel nodig is.

De regeling voorziet erin dat de aardgasnetbeheerders in de periode van november tot maart wekelijks de lijst bezorgen met afnemers met een aardgasbudgetmeter waarvoor op basis van

de verbruiksgegevens de kans reëel wordt geacht dat ze niet in staat zijn om die op te laden. Op die manier reageren we dus erg snel.

Het is heel belangrijk dat gezinnen maximaal worden gesensibiliseerd om op te laden in de zomer. Ik zou dat ook kunnen opleggen. Nu suggereren we dat in het besluit. We zeggen dat de OCMW's de steun die ze geven, namelijk de minimumlevering aardgas, kunnen koppelen aan een aantal voorwaarden, waaronder het tijdens de zomer opladen van de budgetmeter. Dat is een suggestie die ik heb meegenomen op basis van een gesprek dat ik heb gehad met Monica De Coninck toen we nog in volle voorbereidingsfase zaten van deze oplossing. Want vergis u niet, dat is niet op een draaije gebeurd, hier was vorig jaar al sprake van. Er is veel overleg geweest.

Mijnheer de Kort, u hebt gelijk dat er meer overleg is geweest met armoedeverenigingen dan met bijvoorbeeld de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG), al heb ik wel contact gehad met mensen van OCMW's en al heeft minister Vandeurzen ook momenten van terugkoppeling gehad. Misschien had dat intensiever moeten gebeuren. Ik was vooral blij dat we op de valreep van een aankomende winter nu konden beslissen. U weet dat de winterperiode binnenkort begint en omdat we nog naar de Raad van State moeten voor advies voor we het definitief goedkeuren, wilde ik wel dat het op tijd op punt stond. Daarom kunnen we toegeven dat er misschien wat meer overleg met de OCMW's mogelijk was geweest, maar een aantal van die suggesties zijn er gekomen op vraag van de OCMW's.

Het is mijn overtuiging dat de OCMW's die voorwaarden zullen opleggen. Dat kunnen voorwaarden zijn in verband met het correct afbetalen van historische schulden of het opladen van de budgetmeter in de zomer. Ik weet overigens van mevrouw De Coninck dat zij van plan is dat te koppelen aan dergelijke strikte voorwaarden omdat het anders niet veel zin heeft volgens haar om het systeem op die manier te concipiëren. Mocht de commissie vinden dat de Vlaamse overheid dwingender moet zijn, kan ik daar altijd over spreken met minister Vandeurzen, maar wij hebben het idee dat de OCMW's dat vandaag zelf vrij goed kunnen inschatten en in die gevallen de voorwaarden ook kunnen opleggen.

De VREG en het Vlaams Energieagentschap zullen de sociale statistieken op de voet volgen en jaarlijks een rapport maken met statistieken op het vlak van de sociale openbardienstverplichtingen.

Wat betreft de 70 percent die kan worden gerecupereerd, mevrouw Vogels, weet u dat vandaag de OCMW's in principe de taak hebben om iets te doen aan energiearmoede. Armoede is armoede natuurlijk. Er is ook het fonds voor gas en elektriciteit waaruit zij putten om hetzelfde te doen als wat wij nu vragen dat zou worden gedaan. Het enige wat wij doen, is daar een extra bron van middelen tegenover stellen en dat via de sociale openbardienstverplichting. Het is natuurlijk niet de bedoeling dat dat enkel komt via het gesolidariseerde principe van openbardienstverplichting, er is ook die pot van federaal geld die we verder laten gebruiken door de OCMW's. Zij kunnen overigens zelf kiezen hoeveel percent zij recupereren. Dat kan tot 70 percent zijn, maar het kan ook minder zijn, al ga ik ervan uit dat de meeste OCMW's zullen kiezen voor een maximale recuperatie van de middelen, maar dat hoeft niet zo te zijn.

Het is ook zo dat als men gaat voor 70 percent, de overige 30 percent door de OCMW's of door de klant zelf kan worden betaald of als dat nodig is in een specifieke situatie, die schulden niet zelf door de klant moeten worden betaald maar via het fonds worden gecompenseerd en aangevuld. Ook daar is het OCMW vrij om, afhankelijk van het specifieke geval en de specifieke situatie waarin mensen zich bevinden, een beslissing te nemen.

Wanneer mensen een budgetmeter krijgen, krijgen zij ook een informatiepakket van de distributienetbeheerders. Daarin staat heel duidelijk dat er een beroep kan worden gedaan op het OCMW. Die informatie wordt dus wel meegegeven. Maar het is altijd de vraag bij dergelijke informatiecampagnes en folders in welke mate zoiets wordt gelezen en begrepen,

en in welke mate zoiets een gedragsveranderend effect heeft. Er worden in ieder geval grote inspanningen geleverd om te informeren. Er worden brieven gestuurd vanuit de diensten voor maatschappelijke begeleiding om mensen daarop te wijzen. Maar u weet dat onderzoek uitwijst dat niet iedereen die brieven openmaakt. En als de brieven worden opengemaakt, begrijpt niet iedereen de boodschap. Ook al is er een ernstige poging om de mensen maximaal te informeren, die informatie komt bij de ontvanger niet altijd zo duidelijk over als wij het graag zouden willen.

Er is enkel een verbod om in de winter af te sluiten. Dit speelt in op het feit dat er niet meer mag worden afgesloten. Maar aangezien er een de-facto-afsluiting kan zijn doordat de budgetmeter in de winter niet kan worden opgeladen, is dit een aanvulling op het systeem van de budgetmeter om toch nog op een fatsoenlijke manier aan onze regelgeving te voldoen, namelijk niet af te sluiten in de winter. Dat is natuurlijk het meest precaire moment om zonder gas te zitten, want dan kunnen de mensen zich niet verwarmen. Daar speelt wellicht ook de afweging wanneer we die mensen vooral moeten helpen. Hen door de winter helpen is toch essentieel.

**De voorzitter:** Mevrouw Homans heeft het woord

**Mevrouw Liesbeth Homans:** Minister, ik weet absoluut dat er veel schrijnende en verborgen armoede is. Het is een heel lastig thema. Alles wat je zegt, kan verkeerd worden geïnterpreteerd.

Ik veronderstel dat je ook bewust ervoor kunt kiezen om een budgetmeter te laten plaatsen als je echt bewust probeert om uit een bepaalde situatie te geraken. Dat moet worden aangemoedigd. Je kunt ook verplicht worden een budgetmeter te laten plaatsen. Er zijn dus twee mogelijkheden: ofwel kies je er bewust voor, ofwel word je ertoe verplicht. Je kunt mensen die er door allerlei omstandigheden, waarschijnlijk allemaal buiten hun wil om, toe worden verplicht, garanderen dat ze terecht kunnen bij het OCMW. Maar wat doe je voor mensen die er bewust voor kiezen om uit hun probleem te geraken? Dat zijn mensen die ook in armoede moeten leven. Minister, ik zit daar met een rechtvaardigheidsprobleem. Mensen die er bewust voor kiezen, moeten niet worden gestraft voor hun oprechte keuze, hoe moeilijk die ook is. U zegt zelf dat het niet gemakkelijk is om ervoor uit te komen dat je in armoede zit. Ik ben mij daar absoluut van bewust. Maar om zelf te kiezen voor een budgetmeter, moet je toch ook een drempel overwinnen.

Voor het overige blijf ik mij zorgen maken over de werklust van de OCMW's, zeker dat van de stad Antwerpen. (*Opmerkingen*)

Het geldt inderdaad voor alle OCMW's, maar ik denk dat niemand in deze commissie kan ontkennen dat er toch verschillen zijn als je ziet met welke problematiek de grote steden worden geconfronteerd.

**De voorzitter:** Mevrouw Vogels heeft het woord.

**Mevrouw Mieke Vogels:** Dat laatste kan ik onderschrijven. Mensen verwarmen vooral in steden met gas. Die problemen zullen daar het grootst zijn.

Minister, u bevestigt met uw antwoord dat u de hele verantwoordelijkheid bij de OCMW's legt. Dit systeem zal niet werken als er niet vanuit de Vlaamse Regering extra middelen tegenover worden geplaatst. Ik heb jaren in de lokale adviescommissie (LAC) gezeten. De meerderheid van de dossiers die op de LAC kwamen, waren dossiers die het OCMW nog niet kende. Het waren dossiers waar vaak heel wat structurele armoede achter zat, waarbij nieuwe schuldbemiddelingen of budgetbegeleidingen moesten worden gestart om dat systeem te doen werken. Dat zijn honderd dossiers per week. Kunt u zich dat voorstellen?

**Minister Freya Van den Bossche:** Dat verandert niet door wat ik nu doe.

**Mevrouw Mieke Vogels:** Toch wel, er zullen alleen maar meer dossiers komen. We kunnen het nu al niet aan. Het probleem zal alleen maar groter worden. Ik blijf mij afvragen waarom

het enkel in de winter kan. Minister, het kan ook in september, oktober, maart en april zeer koud zijn. Stelt u zich voor: als je een gezin met kinderen hebt, en je hebt alleen koud water om die kinderen te wassen. We zijn toch een welvaartsamenleving? Voor elektriciteit geldt die minimumlevering het hele jaar door. Waarom voor gas niet? Waarom moeten de aardgasleveranciers de lijsten van degenen die niet kunnen betalen alleen in de winter doorgeven? Dat is toch ook een aberratie? Geef die lijsten ook door in de lente en in de zomer. Dan kun je al een beetje inspelen op de problemen die zich in de winter zullen stellen.

Ik blijf met heel veel vragen zitten. Dit besluit zal in de praktijk niet werken.

**De voorzitter:** De heer Hendrickx heeft het woord.

**De heer Marc Hendrickx:** Ik heb nog een kleine technische bedenking. Het is goed dat je nu snel zult kunnen optreden. De schuldopbouw – u hebt de bedragen van 750 en 1000 euro genoemd – is op zich een goede zaak. Als jurist heb ik het echter moeilijk met al die lijsten. Als je een budgetmeter hebt, kom je terecht op een lijst. Als je die budgetmeter niet meer oplaadt, kom je terecht op een lijst. Op de duur kom je op zoveel lijsten terecht dat ik mij afvraag of het niet op het randje is van strijdigheid met de privacywetgeving.

De heer de Kort had een heel goede opmerking: er moet voorafgaand overleg gebeuren met het OCMW.

**De voorzitter:** Mevrouw De Wachter heeft het woord.

**Mevrouw Else De Wachter:** Minister, in eerste instantie wil ik zeggen dat ik dit een zeer belangrijke maatregel vind. Ik denk dan aan de winterperiode, de energiearmoede.

Ik heb nog een heel concrete vraag. U hebt het zelf over de communicatie en informatie ten aanzien van de doelgroep. Het is niet altijd evident om mensen te overtuigen een brief te lezen of folder door te nemen. Ik woon niet in een grootstad zoals Antwerpen, wel integendeel. Dat betekent dat er ook op een andere manier wordt gewerkt. Worden de lokale besturen ingelicht over de maatregel? Voor onze OCMW, voor onze maatschappelijk assistenten blijkt het moeilijk om ergens binnen te geraken. Mensen vinden het niet zo leuk dat men weet dat ze bijna in de armoede zitten. Door omstandigheden slaagt de sociale dienst er soms wel in om binnen te geraken. Het is dan wel belangrijk dat via de gemeentelijke informatiebladen, de websites de mensen worden ingelicht, samen met de sociale dienst. Onze gemeente heeft een extra toelage voor elektriciteit, aardgas en water. Men kent die mensen. Op die manier kunnen we die mensen bijstaan. Ik weet niet of dat zal gebeuren, of dat het nog mogelijk is.

**De voorzitter:** Minister Van den Bossche heeft het woord.

**Minister Freya Van den Bossche:** Wat ik wel zou willen doen, is de brief, de folder, kortom het informatiepakket dat mensen krijgen bij de installatie van een budgetmeter, te laten screenen door de mensen van Wablieft of door een andere vereniging, die weet wat het meest toegankelijke taalgebruik is. Het valt me op dat brieven vaak ambtelijk en ingewikkeld zijn opgesteld. Ik stel voor dat ik dat laat doen, zodat degenen die de informatie lezen, de boodschap duidelijk begrijpen.

U vraagt me hoe we moeten inlichten. Dat gebeurt in twee fasen. Zodra dit definitief is goedgekeurd, moeten we het verspreiden. Ik zal ook eens nagaan of de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) bereid is om eventueel te communiceren over de principes van het principieel goedgekeurde besluit. Ik heb de indruk dat de lokale besturen ze al vrij goed kennen, maar misschien zijn ze bereid om de principieel goedgekeurde besluiten alvast te communiceren.

Mijnheer Hendrickx, er is helemaal geen probleem met de privacy. Als er één instantie is aan wie we gegevens kunnen toevertrouwen zonder dat daar misbruik van wordt gemaakt, dan is het wel een OCMW. Als het gaat over een armoedeproblematiek, dan is dat toch goed. Ik heb u toch uitgelegd dat de distributienetbeheerders (DNB's) eerst gaan informeren bij de klant



wanneer een budgetmeter niet wordt opgeladen. De klant krijgt een brief waarin staat dat de budgetmeter niet wordt opgeladen. Misschien is daar een aannemelijke reden voor. Als dat niet zo is, gaat men in de brief van een armoedeproblematiek uit en dat hij de budgetmeter niet kan opladen. Er wordt aangegeven dat het OCMW op de hoogte wordt gebracht, zodat hij kan worden geholpen. Een klant die dan belt en zegt dat hij het gewoon vergeten is, die komt helemaal niet op een lijst terecht.

Maar iemand moet toch op een bepaald moment detecteren dat er potentieel een probleem is. Anders wordt men geconfronteerd met mensen met een jarenlange schuldopbouw. Als de afrekening zoveel later volgt, moeten de mensen plots geld opleggen. Ze geraken er dan niet meer uit. Probeer maar eens met een eenvoudig, klein inkomen van schulden af te raken. Er zijn mensen die al moeten rekenen om elke maand toe te komen. En ik heb het dan niet enkel over mensen met het allerlaagste inkomen. Kijk eens rondom u. Vraag eens aan tien mensen in de supermarkt of ze elke maand makkelijk rond komen of dat ze de laatste week wel eens moeten rekenen. Veel mensen moeten beginnen te rekenen. Als u plots met een grote schuld wordt geconfronteerd, is het heel moeilijk om daaruit te raken.

De belangrijkste opdracht van een overheid bestaat er altijd in om zo snel mogelijk een schuldopbouw te leren kennen, en om die weg te kunnen werken op een redelijke termijn. Er is dus geen probleem inzake de privacy. Daarnaast ben ik er rotsvast van overtuigd dat het een goede manier is om grotere schulden te vermijden, om te vermijden dat mensen dieper en dieper in de problemen geraken.

Vandaag is de mogelijkheid niet opgenomen dat mensen zelf kiezen voor een budgetmeter. Men kan niet kiezen voor een budgetmeter. Ik zal aan de administratie vragen om te onderzoeken of dat al dan niet een haalbare piste is. Ik heb het dan zowel over de capaciteit, de installatie, als over de afwikkeling van kosten op het distributienettarief enzovoort. Ik vind de suggestie zeker het overwegen waard. Laat me wel toe eerst een klein rapport te vragen over de impact van een dergelijke verandering in de regelgeving. Het lijkt niet onlogisch dat iemand die schulden dreigt te hebben, zelf kan vragen om van een preventieve maatregel te genieten in plaats van te wachten tot hij effectief schulden heeft. Het lijkt me een goede suggestie, maar laat me even nagaan wat de impact zou zijn en wat de haalbaarheid is.

Ik wil toch nog even onderstrepen dat het OCMW altijd verantwoordelijk is geweest voor de aanpak van de armoede. Mevrouw Vogels verwijt me dat ik die verantwoordelijkheid bij de OCMW's leg. Maar wie moet het anders doen? We gaan toch niet aan Eandis en Infrac vragen om bij de mensen op bezoek te gaan en te vragen hoe het zit met de schulden! Dat is toch een zaak voor het OCMW. Ik kan die toch niet bij iemand anders leggen. Ik kan het geld weghalen bij de DNB's om de OCMW's te helpen, maar de expertise zit toch bij de OCMW's! Hoe wilt u anders dat ik het doe?

**De voorzitter:** Mevrouw Homans heeft het woord.

**Mevrouw Liesbeth Homans:** Minister, ik dank u voor uw uitgebreid antwoord. Ik heb de suggestie gedaan dat mensen bewust zouden kunnen kiezen voor een budgetmeter. Ik denk dat dat voor bepaalde mensen iets kan doen met het eergevoel: het bewijs dat ze eruit willen geraken.

**De voorzitter:** Het incident is gesloten.

■